basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL V2

2016

MEMORANDUM

PUNTE: 70

TYD: 2 uur

Hierdie memorandum bestaan uit 25 bladsye.

Kopiereg voorbehou

INHOUDSOPGAWE

Kies TWEE afdelings.

AFDELING A: ROMAN **Beantwoord slegs EEN vraag.**		
VRAAGNOMMER	**PUNTE**	**BLADSYNOMMER**
1. *Kringe in 'n Bos*	35	4
2. *Die ongelooflike avonture van Hanna Hoekom*	35	7
3. *Meeulanders*	35	10
AFDELING B: DRAMA **Beantwoord slegs EEN vraag.**		
4. *Poppie – die drama*	35	13
5. *Paljas*	35	16
AFDELING C: KORTVERHALE **Beantwoord die vrae oor AL TWEE kortverhale.**		
6. "Die storie van Piet se Oupa"	18	19
EN		
"Die pakkie"	17	20
AFDELING D: GEDIGTE **Beantwoord die vrae oor AL TWEE gedigte.**		
7. "Things that go bump in the night"	17	22
EN		
"Wie's hy?"	18	23

NASIENRIGLYNE

- As ŉ kandidaat in AFDELING A en B meer as een vraag beantwoord het, word net die eerste vraag per afdeling nagesien en ŉ streep word deur die tweede vraag getrek.
- Indien net TWEE vrae in EEN afdeling beantwoord is, word slegs die eerste vraag nagesien.
- As ŉ kandidaat twee antwoorde gee en die eerste antwoord is verkeerd, maar die tweede antwoord is reg, word die eerste antwoord nagesien en die tweede antwoord word geïgnoreer.
- As antwoorde verkeerd genommer is, word die antwoorde volgens die memorandum nagesien.
- As ŉ spelfout die betekenis van die antwoord beïnvloed, word die antwoord as verkeerd beskou. As die spelling nie die betekenis van die antwoord beïnvloed nie, word die antwoord as korrek beskou.
- By aanhalings word spelfoute en leestekenfoute nie gepenaliseer nie, maar woordorde moet korrek wees.
- As ŉ kandidaat nie aanhalingstekens gebruik waar ŉ vraag dit vereis nie, word die kandidaat nie gepenaliseer nie.
- By oop vrae verdien die rede/motivering die punt. GEEN punt word toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Kandidate hoef nie laasgenoemde te skryf indien die motivering JA/NEE/EK STEM SAAM/ EK STEM NIE SAAM NIE insluit/impliseer nie. As JA/NEE gestel is, moet die motivering daarby aansluit om die punt te verdien.
- Indien die kandidaat antwoorde met Engelse woorde in gee, druk die Engelse woorde toe en kyk of dit die antwoord beïnvloed. Indien nie, sien die antwoord na. ŉ Uitsondering is die Engelse terminologie of woordeskat in die voorgeskrewe werke.
- Indien ironie, vergelyking,verband en kontras gevra word, verdien die kandidaat 2 punte of geen punte nie omdat twee kante vir 2 punte gestel moet word.
- Indien ŉ verduideliking gevra word, moet die denkprosesse van die kandidaat gevolg word om te bepaal of die antwoord gegee is. Moenie slegs die eerste sin nasien nie.
- By aanhalings moet opdragte uitgevoer word, byvoorbeeld EEN WOORD beteken slegs een woord. Dit kan uitgelig word (aanhalingstekens, hoofletters, geglim, onderstreep).
- Indien die kandidaat twee of meer feite moet gee, kan dit in (ŉ) sin(ne) of met koeëlpunt gegee word. Sien slegs 1 feit per koeëlpunt na indien 2 feite by een koeëlpunt gegee is.
- By antwoorde met OF SOORTGELYK moet dit ŉ sinoniem vir die woorde/ antwoorde wees en nie bloot ŉ alternatiewe antwoord nie.

AFDELING A: ROMAN

VRAAG 1: *KRINGE IN 'N BOS* – Dalene Matthee

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
1.1	• Die Bos is vol geheime. • 'n Mens sal die Bos nooit heeltemal verstaan nie. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	2
1.2.1	Kate (MacDonald)	(1)	1
1.2.2	• In Swellendam • By oom Abraham Steyn se huis (Enige EEN)	(1)	1
1.3	• MacDonald het gesê Saul se geld word gebruik vir sy pa-hulle se skuld./MacDonald het Saul se geld gebruik om sewe sjielings van Joram se skuld af te trek. • MacDonald het die feit dat hy vir Saul kos en slaapplek gegee het as Saul se betaling gesien. • MacDonald was suinig/onregverdig. (Enige EEN)	(1)	1
1.4.1	swaar hout uit te sleep	(1)	5
1.4.2	MacDonald … • het gedink hy is beter as ander. • het neergesien op mense. • was onregverdig. • was onsimpatiek. • was onbillik. • het net vir homself omgegee. • was oneerlik. • was onbeskof teenoor ander mense. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	4
1.5.1	houtkopers	(1)	3
1.5.2	houtkappers	(1)	3
1.5.3	Bos	(1)	3
1.5.4	gouddelwers	(1)	3

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
1.6	Saul sou kon kla omdat hy … • nie betaling vir sy werk gekry het nie/swak betaling ontvang het. • diskriminasie ervaar het. • nie goed behandel is nie. • nie behoorlike kontrak (byvoordele) gehad nie. • nie ŉ menswaardige blyplek gehad het nie. (Enige TWEE of soortgelyk)	(2)	4
1.7	Kate het … • die twee jaar vir Saul draaglik gemaak./Saul laat uitsien na Sondae. • vir Saul leer Engels praat/Engelse boeke geleen. • Saul uitgevra oor die Bos/belanggestel in die Bos. • Saul menswaardig laat voel/Saul nie soos ŉ slaaf laat voel nie/nie op Saul neergesien nie. • Saul van die mense/Knysna/die buitewêreld vertel. • Saul en Kate het gevoelens vir mekaar ontwikkel. (Enige DRIE of soortgelyk. Kyk ook vanuit Saul se perspektief)	(3)	2
1.8	Saul sou … • nooit by die goud uitgekom/ryk geword het nie. • nooit losgekom het van die (skewe) sirkel nie. • moes teruggaan Bos toe/nie huis gehad het nie. • geen kontak met Kate kon hê nie. • nie sy familie uiteindelik kon help nie/besigheid begin het nie/meubels leer maak het nie. • nie Engels leer praat het nie. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	3
1.9	• Saul het gesê jy moes ryk wees/geld gehad het. • Saul het gesê jy moes Engels wees. (Enige EEN)	(1)	1
1.10	(Ja.) • Saul wou nie ŉ houtkapper wees nie. • Saul wou nie die boom afkap nie. • Saul het nie saamgestem met sy pa/die Bosmense se manier van dink/doen nie. **OF** (Nee.) • Saul het net gesê wat hy dink/voel. • Saul het dit nie as opstand gesien nie/net aan die waarheid geglo. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	4

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
1.11.1	Saul se pa het hom kennis oor die Bos (hout te kap/hoe ŉ loerie maak) geleer.	(1)	2
1.11.2	Saul se ma het hom (ge)leer lees (uit die Bybel)/leer skryf.	(1)	2
1.12	hulle nog onseker oor die pad vorentoe was	(1)	3
1.13	• MacDonald het die eienaar verbied om dit aan Saul te verkoop. • MacDonald se invloed in die gemeenskap was te sterk. • Niemand op Knysna wou grond aan Saul verkoop het nie. • Knysna se besigheidsmense was bang dat Saul hulle besigheid sou afrokkel. • MacDonald wou Saul weghê uit Knysna. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	1
1.14	• Saul se liefde vir Oupoot. • Saul se liefde vir die Bos. • Saul wou nie die band met sy gesin verbreek het nie. • Saul se sin vir regverdigheid/die waarheid. (Enige TWEE of soortgelyk)	(2)	2
1.15.1	• ŉ Nuwe kans/begin/ŉ beter lewe • ŉ Eie besigheid • ŉ Kans om homself te bewys • ŉ Geleentheid om die houtkappers te help • ŉ Geleentheid om die Bos te red (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	3
1.15.2	Saul het … • sy gesin eerste gestel/besluit om die minste te wees/aanhou omgegee het. • nooit ophou probeer om hulle op te hef nie. • van die beledigings/beskuldigings van die verlede vergeet/vergewe. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	4
1.16	A/hart-broer	(1)	2
1.17	C/Saul vir Jozef nodig gehad het.	(1)	3
1.18	Saul en Kate … • kon hulle liefde aan mekaar verklaar. • het bymekaar uitgekom. • kon toe saam ŉ lewe begin/kon saam die Bos beskerm. • het vrede gemaak. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	4

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
1.19.1	C/Saul se pa het hom geslaan.	(1)	3
1.19.2	F/Saul is uit die biblioteek weggejaag.	(1)	3
1.19.3	A/Saul het leer delf.	(1)	3
1.19.4	B/Saul het leer meubels maak.	(1)	3
1.19.5	D/Saul het 'n besige sosiale lewe gelei.	(1)	3
1.20	• Saul was hardwerkend/vasberade. • Saul was eerlik. • Saul was passievol oor meubels maak/bewaring van die Bos. • Daar was 'n aanvraag vir meubels. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	4
		[35]	

VRAAG 2: *DIE ONGELOOFLIKE AVONTURE VAN HANNA HOEKOM* – Marita van der Vyver

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
2.1	stralende geluk	(1)	1
2.2	• Hanna het 'n vrugbare/goeie/lewendige verbeelding gehad. • Hanna was van kleins af nuuskierig/het baie hoekom-vrae gevra. (Of soortgelyk)	(2)	2
2.3	• Hanna se broers het in haar kamer gekrap sonder haar toestemming. • Hulle het die gedig gelees wat sy geskryf het. • Hulle het dele van haar gedig hardop gesê (om haar te terg). (Enige TWEE feite)	(2)	3
2.4.1	Hanna was … • kwaad. • geïrriteerd. • ongeduldig. • gefrustreerd. • onverdraagsaam/katterig/ongeskik. • onvriendelik. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	3

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
2.4.2	• Ouer susters wil nie altyd deur jonger boeties gepla word nie. • Ouer susters kan onvriendelik/ongeduldig teenoor jonger boeties wees. • Tibo het Hanna geïrriteer. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	4
2.5.1	• Mana het besluit dat sy ŉ kind sonder ŉ man wou hê. • Mana het besluit dat Tibo se pa ŉ proefbuis moes wees. • Mana het besluit om haar kind oorsee te vervaardig. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	1
2.5.2	• Dit is ongewoon om ŉ kind Ditjie te noem • Ditjie is nie ŉ gewone naam nie. • Dit is vreemd dat Mana nie vir haar baba ŉ naam wou gee wat aan ŉ geslag gekoppel was nie. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	4
2.6	Mana/Haar ma	(1)	1
2.7.1	Hanna	(1)	1
2.7.2	• Hanna as verteller maak die verhaal persoonlik. • Hanna se fyn waarneming maak die verhaal geloofwaardig. • Die leser leer Hanna se gedagtes en gevoelens ken. • Hanna kan nie die ander karakters se gevoelens/gedagtes beleef nie; dus verhoog dit die spanning. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	4
2.8	• In 2016 het mans en vrouens nie meer eintlik verskillende geslagsrolle nie./Daar is nie meer eintlik iets soos manswerk en vrouewerk nie. • Mans/seuns en vrouens/dogters hoef nie meer tradisionele geslagrolle te vervul nie. • Mans/seuns en vrouens/dogters kan deesdae oor ŉ wye veld van aktiwiteite/sportsoorte deelneem. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	5
2.9.1	dramaties	(1)	3
2.9.2	positief	(1)	3
2.9.3	afwesig	(1)	3
2.9.4	talentvol	(1)	3

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
2.10	• Dit is om die leser aan te spreek/te betrek. • Hanna praat direk met die leser. (Of soortgelyk)	(1)	4
2.11	humoristies	(1)	3
2.12	• Dit het baie gereën. • Die water in die rivier (by die drif) het opgestoot. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	1
2.13	Die groep het … • geskree. • gespring . • ŉ vlag van (Margot se) onderklere gemaak. • Margot se onderklere aan die stok rondgeswaai. • Beyers se trui (oor die punt van ŉ stok getrek om) as noodvlag te gebruik. • met hulle arms gewaai. (Enige DRIE)	(3)	2
2.14	A/selfbeeld	(1)	3
2.15	D/eksoties	(1)	3
2.16	Hanna was ontevrede met … • (die gaping tussen haar) tande. • haar vel/puisies. • (muisvaal) hare • (lelike) voete. • (die grootte van haar) borste. (Enige TWEE)	(2)	3
2.17	• Hanna het haar eie lewe al hoe meer aanvaar. • Daar het baie dramatiese dinge in Hanna se eie lewe op Botterberg gebeur. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	3
2.18	Ja. • Die Fabienne-stories het gehelp om Hanna se verbeelding aan my bekend te stel. • Die Fabienne-stories was dramaties/daar was aksie/ verskillende storielyne. **OF** Nee. • Die Fabienne-stories was onrealisties. • Die Fabienne-stories het die hoofstorielyn telkens onderbreek. • Die Fabienne-stories het my deurmekaar gemaak. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	5

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
2.19	• Daar kan ŉ gelukkige einde vir ongelukkige tieners wees. • Stiefma's en stiefpa's aanvaar stiefkinders. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	4
2.20.1	C/Beyers	(1)	2
2.20.2	F/Sharon	(1)	2
2.20.3	D/Margot	(1)	2
2.20.4	B/Gavin	(1)	2
2.20.5	A/Luke	(1)	2
		[35]	

VRAAG 3: *MEEULANDERS* – Esta Steyn

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
3.1	professor Van Keulen se blyplek	(1)	1
3.2	• Ryna se man was betrokke by onwettige dinge/dwelms. • Iemand het Ryna-hulle se huis aan die brand gesteek. • Ryna se man is dood. • Ryna se kind is dood. • Ryna se man/Vincent het Ronnie (na bewering) geskiet. • Ryna se hele lewe het inmekaargestort./Sy was in ŉ inrigting vir sielkundige behandeling. (Enige DRIE feite)	(3)	2
3.3	• Jacob het gedink die persoon wat Meeuland toe kom, was ŉ man. • Jacob het gedink die persoon sou net vir drie dae Meeuland toe kom (nie drie jaar nie). (TWEE verkeerde idees)	(2)	2
3.4	Elsabet	(1)	1
3.5.1	• Ryna het self al seergekry. • Ryna het met dieselfde seer in haar oë geloop. • Omdat Ryna seergekry het, was sy sensitief vir ŉ ander persoon se pyn. • Die seerkry het baie duidelik in Ant Hansie se oë gelê. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	3

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
3.5.2	• Jacob se hartseer (Marietjie/Elsabet) was Ant Hansie se hartseer. • Ant Hansie se man was met verkeerde dinge (smokkel van rooi koekies) deurmekaar. • Ant Hansie moes toekyk hoe Attie sy kind alleen grootgemaak het. • Ant Hansie het Elsabet se hartseer/eensaamheid op Meeuland raakgesien. (Enige TWEE: Aanvaar voorbeelde)	(2)	1
3.6.1	E/op Salamanderbaai aangekom het.	(1)	3
3.6.2	D/Ant Hansie vir die eerste keer ontmoet het.	(1)	3
3.6.3	F/en Jannerik saam ʼn boom geplant het.	(1)	3
3.6.4	C/Stellenbosch besoek het.	(1)	3
3.6.5	A/Meeuland moes verlaat.	(1)	3
3.7	Ja. • Elsabet kon die huis/blyplek laat skoonmaak het. **OF** Nee. • Elsabet is nie verantwoordelik vir Ryna nie. • Elsabet was nie in beheer van Meeuland nie. • Elsabet wou niemand anders op Meeuland gehad het nie. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	4
3.8.1	• Jacob het Ryna onwelkom laat voel. • Ryna het gevoel dat Jacob haar geoordeel het sonder om haar te ken. • Ryna het gedink dit was onprofessioneel om haar oor die radio te bespreek. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	3
3.8.2	uiterlike	(1)	3
3.9	• Ryna het alles (man, kind, huis en identiteit) verloor. • Ryna het met ʼn nuwe naam op Meeuland aangekom. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	4
3.10	Daar was geen ander heenkome nie./Kinnie was dood en Jannerik was die oupa./Ousanna moes ingaan vir ʼn operasie/kon nie die baba versorg nie. (Of soortgelyk)	(1)	4

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
3.11	• Hulle het mondelings ooreengekom/saam 'n belofte gemaak/saamgestem oor dit wat daar gebeur het. • Hulle het nie 'n skriftelike kontrak gehad nie. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	2
3.12.1	gepraat	(1)	3
3.12.2	versorg	(1)	3
3.12.3	gejok	(1)	3
3.12.4	gehaat	(1)	3
3.13	B/wekkertjie	(1)	1
3.14	Ek kan by Ryna geleer dat … • 'n mens onvoorwaardelik moet liefhê. • jy vir iemand hoop moet gee. • jy in goeie en slegte tye by mense moet staan. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	4
3.15	Ryna kon weer … • vir 'n kind sorg. • ma wees. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	4
3.16	• Skalla het Jacob se meisie (Marietjie) verkrag. • Skalla was die oorsaak dat Marietjie in 'n inrigting beland het. • Skalla het Janka geskiet. (Enige TWEE)	(2)	1
3.17	• Fred het vir Jacob 'n advokaat aanbeveel. • Fred het aangebied om die regskoste te betaal. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	1
3.18	Ryna het vir Fred vertel dat Janka Fred se/sy kind was.	(1)	3
3.19	D/sy wou naby Jacob wees.	(1)	3

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
3.20	Ek het … • haar liefde vir haar medemens waardeer. • haar omgee vir iemand anders se kind waardeer. • haar respek vir ander mense waardeer. • haar onselfsugtigheid waardeer. • haar moed om oor te begin. • haar uithouvermoë. • van haar deernis met ander se pyn gehou. • dit waardeer dat Ryna by die mense vir wie sy lief was, gestaan het. • van haar vergifnis van ander mense gehou. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	4
3.21	• Dit het die roman interessant gemaak. • Dit het spanning opgebou/behou/die leser laat wonder. (Enige EEN)	(1)	5
		[35]	
	TOTAAL AFDELING A:	**35**	

AFDELING B: DRAMA

VRAAG 4: *POPPIE – DIE DRAMA* – Elsa Joubert en Sandra Kotze

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
4.1	(Na) Nyanga (toe)	(1)	1
4.2	verwerp	(1)	3
4.3	Poppie het reg gekies deur by haar man te bly. (Of soortgelyk)	(1)	4
4.4	• Poppie het na haar mama en haar broers verlang. • Poppie het alleen in die straat agtergebly./Al die huise rondom Poppie was platgeslaan. • Poppie is al gevang./Poppie moes al met die vangwa polisiestasie toe gaan. (DRIE feite)	(3)	2
4.5	Ouma Hannie/Poppie se ma se ma/Poppie se (eie) ouma	(1)	1

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
4.6	• Mama was bereid om baie mense in haar huis te versorg. • Mama was bereid om haar tyd op te offer om Poppie se kind te versorg. • Mama was bereid om die konflik tussen Poppie en Mbatane te hanteer. (Enige TWEE of soortgelyk)	(2)	4
4.7	B/kwekery	(1)	2
4.8.1	• Mama se eie kleinkind/Vukile is dood. • Mama het nou self een van die mense geword wie se kleinkind dood is. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	3
4.8.2	Ja. • Die kinders was ongelukkig oor die onderrig in Afrikaans. • Die onderrig in Afrikaans was onbillik/is op die kinders afgedwing. • Die kinders was ongelukkig oor die migrants wat die drank verkoop het. • Die kinders was ongelukkig oor die ouers wat gedrink het in plaas van om vir hulle te sorg. **OF** Nee. • Opstand is nie ŉ manier om konflik op te los nie. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	4
4.9.1	• Jakkie het politieke opstand aangehits/leier geword. • Jakkie het nie na die polisie geluister nie. • Jakkie was aggressief. • Jakkie was kwaad. • Jakkie het saam met die kinders teen die onreg baklei. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	2
4.9.2	• Poppie wou nie betrokke raak nie. • Poppie het meer gehad om te verloor. • Poppie was meer passief/onderdanig/moeg baklei. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	3
4.10	A/leier	(1)	2
4.11.1	ouers	(1)	2
4.11.2	migrants	(1)	2

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
4.11.3	polisie	(1)	2
4.11.4	city borners	(1)	2
4.12	Comrades	(1)	1
4.13.1	• Jakkie het van die polisie gevlug. • Jakkie het Poppie se kinders by sy stryd betrek. • Jakkie het veroorsaak dat Mama en Baby in die tronk gestop is. • Jakkie het verdwyn. • Jakkie het die polisieman geskiet. (Enige TWEE of soortgelyk)	(2)	3
4.13.2	Jakkie sou goed inpas, want party jongmense … • is betrokke by verkeerde dinge. • kom in opstand teen reëls. • gee vir hulle ouers bekommernisse. • tree in opstande ook vandalisties op. • baklei vir hulle regte. • baklei teen onderdrukking. • respekteer nie volwassenes nie. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	3
4.14	vrede	(1)	3
4.15.1	In 1960 het die grootmense/volwassenes/ouers✓ en in 1976 het die kinders/jeug✓ aan opstande deelgeneem.	(2)	1
4.15.2	Jakkie het gestaan en lag (toe die polisie vir Plank uit die hoenderhok gejaag het). (Of soortgelyk)	(1)	3
4.15.3	Plank was dronk/het te veel gedrink.	(1)	1
4.16.1	C/Dit dui aan met wie gepraat word.	(1)	3
4.16.2	A/Dit dui die atmosfeer aan.	(1)	3
4.16.3	E/Dit dui aan hoe die dekor gebruik word.	(1)	3
4.16.4	B/Dit dui aan wat die handeling is.	(1)	3
4.16.5	F/Dit dui die karakter se emosie aan.	(1)	3

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
4.17	• ʼn Mens kan soms niks aan jou situasie doen nie./ʼn Mens moet jou omstandighede aanvaar. • ʼn Mens moet jou geloof behou. • ʼn Mens kan nie altyd verantwoordelikheid aanvaar vir wat ander doen nie. (Enige TWEE of soortgelyk)	(2)	4
		[35]	

VRAAG 5: *PALJAS* – Chris Barnard

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
5.1	Hendrik	(1)	1
5.2	B/verlate	(1)	3
5.3.1	Manuel	(1)	1
5.3.2	Die polisie het … • ʼn nartekening gesien. • ʼn Joker-kaart-tekening gesien. • ʼn tekening van ʼn reuseslang. • ʼn tekening van ʼn draak/hond wat vuur spoeg, gesien. • ʼn swart doek gesien. • leeutande gesien. • ʼn bobbejaan se kopbeen gesien. • die vuur se oorblyfsels gesien. OF • die tekeninge op die muur gesien. • vreemde dinge sien rondlê. (Enige DRIE)	(3)	2
5.4.1	Die sirkus(trein)	(1)	1
5.4.2	Hendrik was woedend/ontsteld oor die trein/wou die trein weghê (omdat hy nie in kennis gestel is van die trein nie)✓ terwyl Willem opgewonde/nuuskierig oor die trein was/ wou kort-kort nadergaan.✓ (2 punte of 0. VERSKIL moet aangedui word)	(2)	2

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
5.5.1	Ja. • Hendrik moes die spoorweg se eiendom beskerm het. OF Nee. • Hendrik het nie eers vir Sollie gegroet/homself voorgestel nie. • Hendrik het sommer dadelik begin skel. • Hendrik het nie eers probeer uitvind wat hulle daar maak nie. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	4
5.5.2	• Sy het nie die sirkusmense geken nie. • Dis gevaarlik om meisie-alleen tussen vreemde mans te beweeg. • Bertie sou nie 'n vrou sien en uitlos nie. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	5
5.6.1	Frans	(1)	2
5.6.2	• Hendrik was bekommerd dat die boer Katrien sou wegvat. • Hendrik was bekommerd dat Katrien van al die aandag sal hou. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	3
5.6.3	• Daar was nooit vir Katrien iemand anders buiten Hendrik nie. • Vir Katrien was Hendrik haar enigste liefde. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	3
5.7	D/die kerk as baie belangrik beskou is en die kerkleiers baie invloed in die dorp gehad het.	(1)	3
5.8	Vir Hendrik, omdat … • hy alleen was. • Katrien nie vir Hendrik goed behandel het nie. Vir Katrien, omdat … • sy eensaam/gefrustreerd was. • Hendrik haar nie verstaan het nie. Vir Willem, omdat ... • hy nie kon praat nie/die kinders hom gespot het.. Vir Emma, omdat ... • sy gesukkel het met verhoudings/haar pa Nollie aan haar probeer afsmeer het/niemand oor gevoelens gepraat het nie. Vir Manuel, omdat ... • hy geskiet is. Vir Nollie, omdat ... • Emma nie in hom belanggestel het nie. Vir Frans, omdat ... • die vrou vir wie hy lief was, was al getroud. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	5

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
5.9.1	gefrustreerd	(1)	3
5.9.2	nuuskierig	(1)	3
5.9.3	geduldig	(1)	3
5.9.4	verbaas	(1)	3
5.10	Die motorligte het veroorsaak dat Hendrik nie kon sien wie in die motors was nie/die mense in die motors se motief was onduidelik.	(1)	3
5.11	(By die) (Volstruis)dans	(1)	1
5.12	Ja. • Hendrik wou hulle beskerm. • Hendrik wou hulle vernedering/seerkry spaar. **OF** Nee. • Hendrik wou wys hy was in beheer/baasspeel. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	4
5.13	Katrien en Emma se optrede wys dat lede van die gesin moet saamstaan/mekaar moet ondersteun. (Of soortgelyk)	(1)	4
5.14.1	• "Die spul" het die McDonalds met tamaties/eiers gegooi/verdryf. • (Die jongmense/Jan Mol het) die McDonalds se motor met klippe gegooi. • "Die spul" het die McDonalds sleg behandel/weggejaag van die dans af. (Enige EEN)	(1)	1
5.14.2	• Hulle het skinderstories oor die McDonalds versprei. • Hulle het snags klippe op hulle huis se dak gegooi. • Hulle het ruite van die huis stukkend gegooi. • Die skoolkinders het vir Willem gekoggel. • Hulle het die gesin op die dorp aangestaar. • Hulle het op die gesin kom spioeneer. (Enige TWEE)	(2)	2
5.15	Hendrik het … • hulle vergewe/die verlede agtergelaat. • nie teenoor die mense opgetree soos wat hulle teenoor hom opgetree het nie. • die mense gasvry/kalm ontvang. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	4

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
5.16.1	C/Dit dui die ruimte aan.	(1)	3
5.16.2	E/Dit dui die kameraskoot aan.	(1)	3
5.16.3	D/Dit dui 'n nuwe toneel aan.	(1)	3
5.16.4	F/Dit dui op emosie.	(1)	3
5.16.5	B/Dit dui aan wat die karakter moet doen.	(1)	3
5.17	die verhoudings in die gesin begin regkom het.	(1)	2
5.18	• geluk • tevredenheid (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	4
		[35]	
	TOTAAL AFDELING B:	**35**	

AFDELING C: KORTVERHALE

STORIEJOERNAAL

"DIE STORIE VAN PIET SE OUPA" – AH de Vries

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
6.1	C/Matthys	(1)	1
6.2	• Oupa het van 'n besige lewe gehou. • Vir Oupa was die plaas te stil. • Oupa het gehou van 'n sosiale lewe. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	3
6.3	Oupa kon dan so sit dat hy na die (ryk) vrouens kon kyk.	(1)	3
6.4	• Oupa het te veel geloop. • Oupa het 'n hoofpynpoeier/hoofpynpoeier en brandewyn/doppie gedrink. • Oupa se hart. (Enige EEN)	(1)	2

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
6.5	• Trudie wou weet waar Oupa was. • Oupa het op die vloer/grond gelê. • Daar was ʼn verpleegster wat kon help. • Hulle het Oupa na die ruskamer/kelners se kamertjie gevat. • Die verpleegster het Oupa se polsslag gevoel/hom probeer bybring. • Doon moes die eienaar gaan roep het. • Die verpleegster het gesê dat hulle Oupa verloor het./ Dit was Oupa se hart. • Die verpleegster het die ambulans gebel. • Die ambulansman het vir Oupa by die sydeur uitgeneem. • Trudie het die vleis/ʼn worsie in ʼn servet toegedraai. (Enige DRIE)	(3)	2
6.6.1	C/Matthys	(1)	3
6.6.2	E/Doon	(1)	3
6.6.3	A/Trudie	(1)	3
6.6.4	B/dokter	(1)	3
6.6.5	D/Oupa	(1)	3
6.7	• Die voertuig het rondgeskud. • Die ambulansman het vinnig op die ongelyke pad gery. (TWEE feite)	(2)	2
6.8	Die dokters moes toetse op hom doen.	(1)	1
6.9	Hoe lekker die "mixed grill"/vleis/kos gesmaak het.	(1)	1

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
6.10	• Oupa✓, want … hy is al 80, maar tree soos 'n jong man op. ✓ • Trudie✓, want … ten spyte van haar hartseer oor Oupa, het sy die kos in 'n servet toegedraai.✓ • Ambulansman✓, want … hy behoort skok/krisisse te kan hanteer en behoort nie flou te val nie./Bestuurder van die ambulans✓, want … hy het weggehardloop. ✓ • Doon✓, want ... hy het verskonings uitgedink om weg te kom van die huis af. ✓ • Weduwee✓, want ... sy bloos/verwys na die vry kamer. ✓ (EEN punt vir die karakter en EEN punt vir die rede. Indien slegs karakter genoem word, verdien die kandidaat EEN punt; korrekte REDE verdien 'n tweede punt)	(2)	4

"DIE PAKKIE" – Leonard Koza

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
6.11	In Manenberg ~~In die Kaap~~	(1)	1
6.12	• Sally kon nie altyd weet of Esther veilig was nie. • Esther kon maklik aan dwelms verslaaf geraak het. • Esther kon betrokke geraak het by die dwelms./ Mense het met dwelms gesmokkel in die woonbuurt. • Esther se skoonheid kon ook ekstra probleme veroorsaak het. • Dit was 'n gevaarlike woonbuurt/daar was bendes in die woonbuurt. • Baie kinders het die skool (vroeg) verlaat. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	4
6.13	B/uitgevind het wat regtig in die pakkie was.	(1)	3
6.14	• (Esther het vir haar ma gesê) dat dit ander se besigheid/goed was. • (Esther het vir haar ma gesê) dat dit gevaarlike goed was. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	1
6.15	• Die seun het soos 'n skelm opgetree. • Die seun het skelm/oneerlike goed gedoen. (Enige EEN)	(1)	3
6.16	Dwelms/"buttons"/mandrax	(1)	1

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
6.17.1	moord	(1)	3
6.17.2	dwelms	(1)	3
6.17.3	bendes	(1)	3
6.17.4	familie	(1)	3
6.18	• (Hulle was bang) die polisie/vreemde mense sou/het die pakkie kry. • (Hulle was bang), want die pakkie was baie geld werd. • Hulle het geweet dat hulle nie in daardie omgewing besigheid moes gedoen het nie. (Enige EEN rede)	(1)	3
6.19.1	Sally het vir Pang opgepas toe hy ’n kind was (en sy ma gewerk het)/was soos sy ma.	(1)	3
6.19.2	sentimenteel	(1)	2
6.20	bang vir niks	(1)	2
6.21	• Esther moenie by dwelms betrokke raak nie. • Esther moenie vreemde pakkies by vreemde mense vat nie. • Esther moet eerlik met haar ma wees. • Esther moenie by bendes betrokke raak nie. • Esther moet meer soos haar ma wees. • Esther moet met die regte mense assosieer. (Enige TWEE of soortgelyk)	(2)	4
6.22	• Die pakkie staan sentraal in die storie. • Die kortverhaal handel oor die probleme wat die pakkie veroorsaak het. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	4
		[35]	
	TOTAAL AFDELING C:	**35**	

AFDELING D: GEDIGTE

VERSJOERNAAL

VRAAG 7: "THINGS THAT GO BUMP IN THE NIGHT" – Rosa Keet

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
7.1	C/kwaad vir	(1)	3
7.2	Die spreker was bang vir die … • huis vol geluide. • (onbekende) voetstap. • (naaldekoker)straatlig. • jas aan die kapstok/’n man sonder bene. • stofsuierslang/stofsuier se pyp. (Enige DRIE)	(3)	2
7.3	verbeelde	(1)	3
7.4	"donker"	(1)	1
7.5	slaap	(1)	2
7.6.1	enjambement	(1)	3
7.6.2	vinniger	(1)	3
7.7	• Die blare het skaars beweeg. • "deur skaars bewegende blare" (Enige EEN)	(1)	4
7.8	“vaak” (EEN WOORD)	(1)	1
7.9.1	B/Die spreker was moeg, maar het nie tot rus gekom nie.	(1)	3
7.9.2	A/Die spreker kon nie ophou bang wees nie.	(1)	3
7.10	• Daar is nie ’n vaste rympatroon nie. • Leestekens ontbreek. • Daar is nie hoofletters in die gedig nie. • Die **herhaling van klank/halfrym** word as ’n **verbindingsmiddel** gebruik. • Reëls verskil in lengte./Onreëlmatige tipografie. (Enige TWEE)	(2)	3
7.11	• Dit maak die gevoelens van vrees meer intens. • Dit is ’n persoonlike ervaring/belewenis. • Dit maak die gedig geloofwaardig/persoonlik. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	4

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
7.12	• Die tema van die gedig is vrees/bangwees ✓ En die titel verwys na geluide/dinge wat jou bang maak.✓ • Altwee handel oor bangwees.✓✓ (Of soortgelyk. TEMA en TITEL moet genoem. 2 punte of 0.)	(2)	3

"WIE'S HY?" – Adam Small

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
7.13	• (Na die) digter/poet • Na enige persoon (ook die djulle) wat dig (Enige EEN)	(1)	1
7.14	• Die poet/digter het stilte daar gehad/kon ongestoord daar werk/kon daar dink. • Die poet/digter kon in afsondering/weg van die huismense af, werk. • Dit is waar sy pen en ink is/hy gemaklik kan skryf. • Dit is waar hy gewoonlik skryf/hy tuis voel. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	4
7.15	A ~~het~~ baie oor die digter te sê gehad.	(1)	2
7.16.1	gewone	(1)	3
7.16.2	kreatiewe	(1)	3
7.17	• Dit staan alleen in 'n reël/alleenplasing/enigste woord in die reël. • Dit is die eerste woord van die strofe. (Enige EEN)	(1)	3
7.18.1	figuurlik	(1)	3
7.18.2	• Dit beteken dat iemand vinnig 'n antwoord gereed gehad het. • Jy kan nie regtig/letterlik jou bek verkoop nie. (Of soortgelyk)	(1)	2
7.19	(Die aksentteken) beklemtoon (die woord).	(1)	4
7.20	Paarrym	(1)	3

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
7.21.1	D/'n herhaling	(1)	3
7.21.2	C/'n uitroepteken	(1)	3
7.21.3	A/'n vraag	(1)	3
7.22	• Op straat/in die straat • In die openbaar • Enige plek waar die "djulle" is. (Of soortgelyk)	(1)	1
7.23	• Dis in die taal geskryf waarin die mense praat. • Dit is soos die "djulle" praat. • Die spreker is 'n Kaapse bruinmens/man. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)	4
7.24	Hierdie gedig behoort 'n leser te wys dat … • enige gewone mens ook 'n digter kan wees. • jy op enige plek 'n digter kan wees. • digterskap nie so eksklusief/moeilik is nie. • 'n mens in enige taalvariant gedigte kan skryf. (Enige TWEE of soortgelyk)	(2)	4
		[35]	
	TOTAAL AFDELING D:	**35**	
	GROOTTOTAAL:	**70**	